

จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม สำหรับบทที่ 10

เมื่อศึกษาบทที่ 10 จบแล้ว นักศึกษาควรจะสามารถ:-

1. แสดงขั้นการเรียนรู้การสอนวิชาภาษาไทยแบบอารยวิถีในกระบวนการวิธีสืบสวน-
สอบสวนได้อย่างถูกต้อง
2. ตั้งคำถามแบบสืบสวน-สอบสวน ในการสอนวิชาภาษาไทยได้ครบทุกขั้น

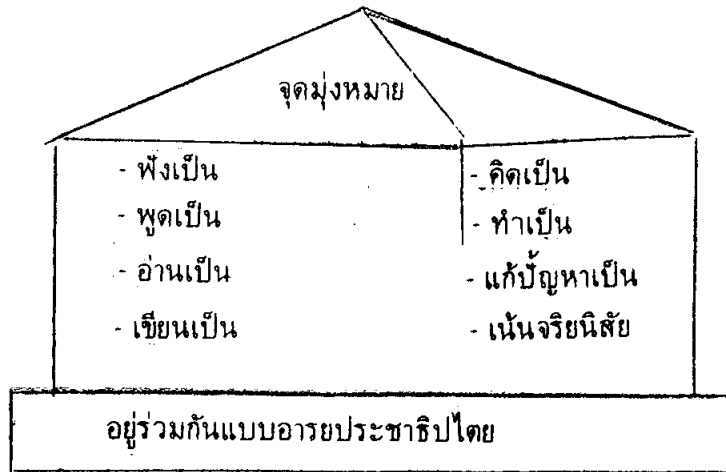
บทที่ 10

ตอนที่ 1

ชุดการเรียนรู้การสอน
แบบอารยวิถี
วิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผู้สร้าง : ดร. วีรยุทธ วิเชียรโชติ

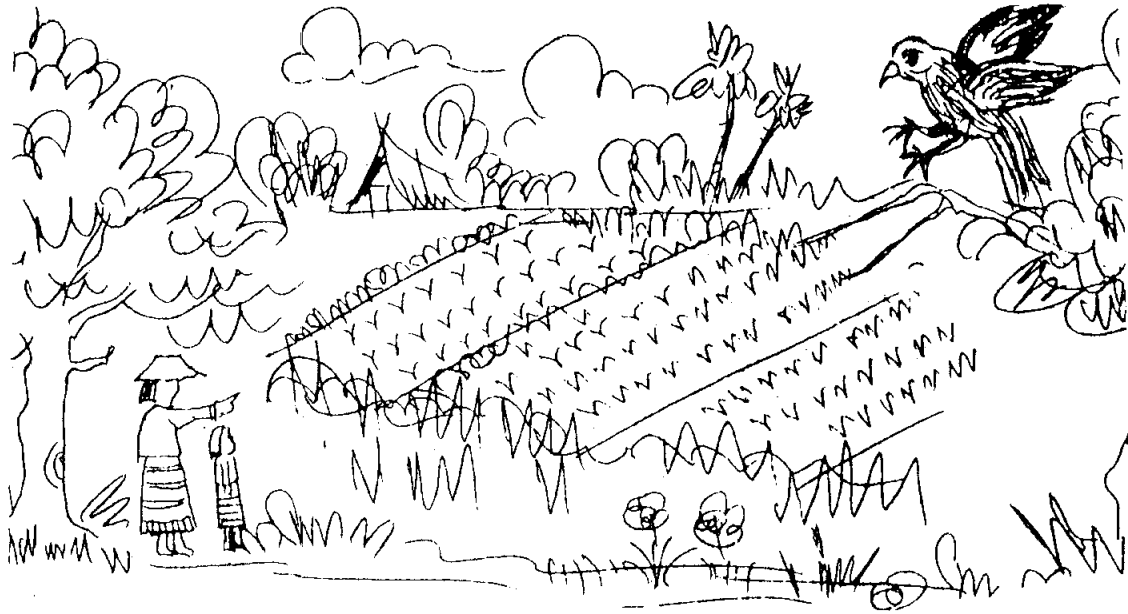
การสอนภาษาไทย แบบสืบสวน - สอบสวน

โดย ดร.วีรยุทธ วิเชียรโชติ
ภาควิชาจิตวิทยา
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การสอนภาษาไทย

บทที่ 1

รูปที่ 10.1

1. ชั้นสังเกตเป้าหมาย

พฤติกรรมการสอน	พฤติกรรมการเรียนรู้
1. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 แล้วให้ 1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม แล้วเลือกประธานและเลือกประธานและเลข	2. นักเรียนสำรวจของเครื่องใช้ อุปกรณ์ทุกอย่างในห้อง
2. ให้นักเรียนทุกกลุ่มสำรวจดูว่า ในห้องเรียน มีอะไรบ้าง บอกมาให้มากที่สุด โดยแข่งกันภายใน 5 นาทีให้บอกจำนวนด้วย	3. นักเรียนช่วยกันจัดประเภทของวัตถุในชั้น แล้วช่วยกันหาเหตุผลว่าทำไมจึงจัดเช่นนั้น แล้วรายงานผลต่อชั้น
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันจัดประเภทของในห้องเรียนพร้อมทั้งเหตุผลในการจัด	

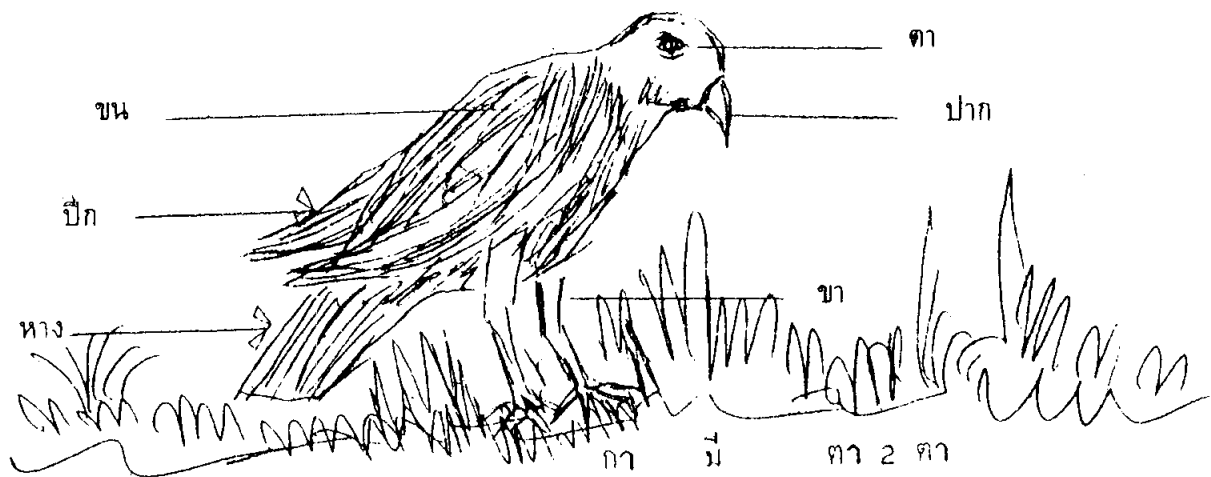
2. ชั้นสังเกต

พฤติกรรมการสอน

พฤติกรรมนักเรียน

1. นักเรียนสังเกตเห็นอะไรบ้างในรูปที่ (รูป 3 กา - มานี่) แต่ละอย่างมีจำนวนเท่าไร บอกครูด้วย ให้แข่งกันใน 5 นาที
 2. ให้โยงเส้นจากตัวหนังสือไปที่รูปที่มีตัวหนังสือเหมือนกัน นักเรียนสังเกตดูกาให้ละเอียดว่า กา 2 ตัวในรูปนี้มีอะไรเหมือนกันบ้างให้บอกมาให้มากที่สุด แข่งกันภายใน 1 นาที ให้บอกจำนวนด้วย แล้วสรุปว่า กา มีลักษณะอย่างไร
 3. นักเรียนลองทำเสียงร้องให้เหมือนกา
 4. นักเรียนสังเกตดูบนตัวกา ว่ามีตัวหนังสืออะไรติดอยู่บ้าง
 5. ขอให้นักเรียนชี้ที่ตัวอักษรนี้ทุกคน แล้วออกเสียงพร้อม ๆ กันว่า “กา”
 6. ให้นักเรียนดูรูปที่ 2 แล้วสังเกตดูว่า ตัวอักษรอะไรใช้แทนลักษณะต่าง ๆ ของกา
 7. ครูออกเสียง
1. นักเรียนช่วยกันหาและชี้สิ่งต่าง ๆ ในรูป พร้อมทั้งบอกชื่อสิ่งนั้นและจำนวน เช่น มีคน 2 คน, กา 1 ตัว
 2. นักเรียนช่วยกันระบุลักษณะของ กา เช่น ขน ปีก 2 ปีก ขา 2 ขา สรุปลักษณะร่วมของ กา
 3. นักเรียนร้อง “กา ๆ”
 4. นักเรียนสังเกตคำว่า “กา”
 5. ชี้และออกเสียงคำว่า “กา”
 6. นักเรียนสังเกตตัวหนังสือประกอบกับภาพ
 7. นักเรียนออกเสียงตาม

รูปที่ 10.2

- ก้าม มี ตา 2 ตา
- ก้าม มี ขา 2 ขา
- ก้าม มี หาง 1 หาง
- ก้าม มี หัว 1 หัว
- ก้าม มี ปาก 1 ปาก
- ก้าม มี ปีก 2 ปีก

ขั้นสังเกต (ต่อ)

พฤติกรรมการสอน

พฤติกรรมการเรียนรู้

8. ให้นักเรียนสังเกตตัวหนังสือที่ติดอยู่ในรูปก้าม โดยมีลูกศรโยง แล้วให้นักเรียนขีดเส้นโยงตัวหนังสือที่มีลักษณะเหมือนกันในรูปนี้เข้าด้วยกัน แล้วออกเสียงคำนั้นให้ถูกต้อง
9. ครูถาม “ในตัว ก้ามอะไรบ้าง?” จำนวน 9. นักเรียนชี้ที่ตัวก้าม แล้วชี้ไปที่ ตา พร้อมทั้งพูดว่า ก้ามมี ตา 2 ตา แล้วชี้ที่ตัวอักษรพร้อมทั้งอ่านพร้อมกัน

4. ชั้นอธิบาย

พฤติกรรมการสอน

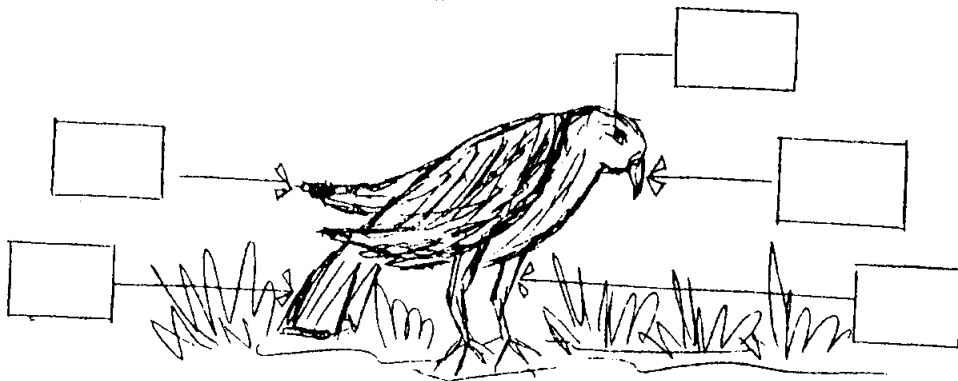
พฤติกรรมการเรียนรู้

- ครูเขียนรูปที่ 3 ลงบนกระดานแล้วให้นักเรียนวาดลงในสมุดของตน
- ครูให้นักเรียนเขียนคำอธิบายภาพกา และส่วนต่างๆ ของกา ลงในกล่องให้ถูกต้อง โดยไม่เปิดหนังสือดู
- ครูถามว่าทำไมคำว่า “กา” จึงออกเสียงว่า ก กา มีตัวพยัญชนะอะไรรวมกันจึงออกเสียงเป็นกา?

- นักเรียนวาดรูป กา พร้อมด้วยกล่องตามแบบให้รูปที่ 3
- นักเรียนเขียนคำต่างๆ ลงในกล่อง เพื่ออธิบายรูป กา
- นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์คำว่า “กา” แล้วหาเหตุผลว่าทำไม ก + สระอา จึงออกเสียงว่า “กา”

ชั้นอธิบาย

ทดสอบและฝึกเขียน

รูปที่ 10.3

ชั้นทำนาย

แยกอักษร และ เต็มอักษร

ภาพอาการแสดง		พยัญชนะ	สระ	ผสมเสียง
	กา	ก	-า	กา
	ขา	ข	-า	ขา
	ตา	ต	-า	ตา
	มา	ม	-า	มา
	วา	?		?
	พา	?		?
	หา	ห		?

ภาพอาการแสดง		พยัญชนะ	สระ	ผสมเสียง
ลา		?		?
งา		?		?
ขา		?		?
อา		?		?
หา		?		?
ฮา		?		?

แยกอักษรและเติมอักษร

		พยัญชนะ	สระ	ผสมอักษร และ ออกเสียง	ภาพ/ท่าทาง และความหมาย
มี		ม	ี	มี	
มี		ม	ี	มี	
มี		ม	ี	มี	
มี		ด	ี	ดี	
มี		?	?		
มี		?	?		
มี		?	?		
มี		?	?		

แยกอักษรและเติมอักษร

		พยัญชนะ	สระ	ตัวสะกด	ผสมอักษร และ ออกเสียง	ภาพ/ท่าทาง และความหมาย
หาง		ห	-า	ง	หาง	
ทาง		ท	-า	ง	ทาง	
นาง		น	-า	ง	นาง	
วาง		ว	-า	ง	วาง	
กาง		?	?	?	?	
วาง		?	?	?	?	
บาง		?	?	?	?	

5. ชั้นควบคุมและคิดสร้างสรรค์

การเรียนรู้อะไรแบบง่าย

มานี มี ตา

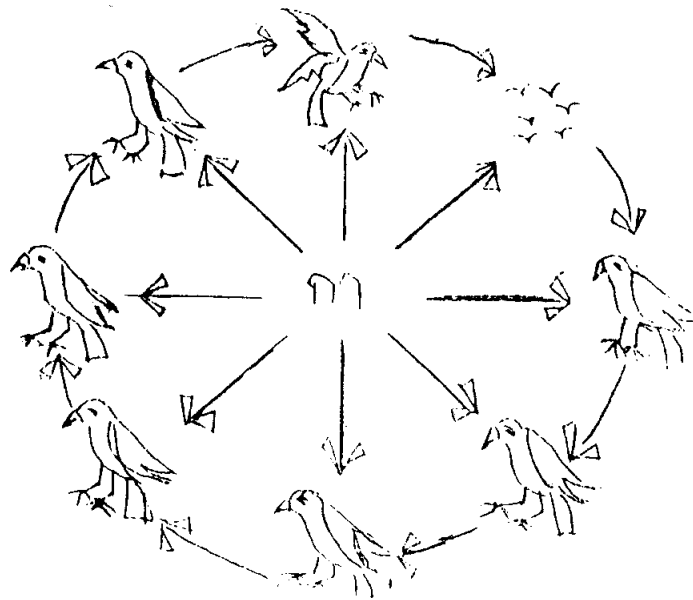
อา มี ตา กา มี ตา

ประธาน	กริยา	กรรม					
		น้อง	พี่	พ่อ	แม่	ปู่	ย่า
คน	มี						
นักเรียน	นักเรียนมี	✓	✓	✓	✓	✓	✓
มานี		✓	✓	✓	✓	✓	✓
อา		✓	✓	✓	✓	✓	✓
กา		✓	✓	✓	✓	✓	✓

ก. ผูกชุดประโยคทุกประโยคในตาราง

ข. ผูกเขียนประโยคเหล่านี้ทุกประโยค

- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งกันแต่งนิทานเรื่อง กา โดยอาศัยรูปนี้หรือจากที่เคยพบเห็นมาก็ได้

2. “กา” มีประโยชน์และโทษอย่างไรบ้าง ?

3. เมื่อเราพบกา และนกอื่น ๆ เราควรจะทำอย่างไร ? (สอนจริยธรรม)

☆.....☆

ตอนที่ 2

ชุดการเรียนรู้-การสอน
แบบสืบสวนสอบสวน
วิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่องสี่กั๊กกลาง

ผู้สร้าง; พิสุทธิ์ บุญเจริญ
ที่ปรึกษา; ดร.วิรุฒ วิเชียรโชติ
ดร.นवलเพ็ญ วิเชียรโชติ

เอกสารที่ 1

(คำแนะนำ ชี้แจงในการใช้ชุดการเรียนการสอนเรื่อง “ศึกกลาง”)

หัวเรื่อง “ศึกกลาง”

คำแนะนำ ในการใช้ชุดการเรียนการสอนเรื่อง “ศึกกลาง”

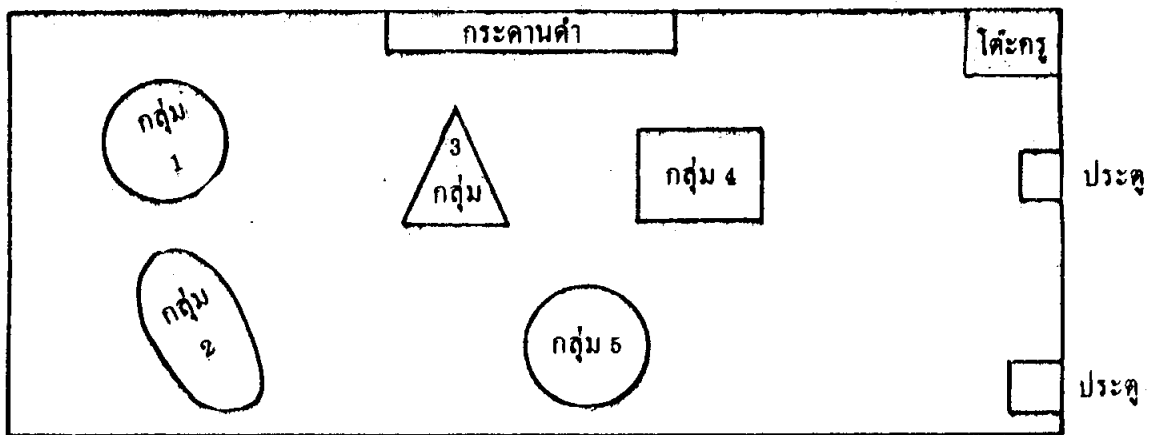
(ก) ชั้นการสอน

1. ครูจะต้องยึดถือ “เอกสารที่ 2” เป็นหลักและแนวทางในการดำเนินการสอน
2. ก่อนสอน ครูต้องศึกษาหรืออ่าน “เอกสารทั้ง 3” ให้ตลอด และทำความเข้าใจให้ดี
3. ชุดการเรียนการสอนนี้ ประกอบด้วยเอกสาร 3 ชุด คือ เอกสารที่ 1 เป็นคำแนะนำ ชี้แจง คือที่ท่านถืออยู่นี้, เอกสารที่ 2 สำหรับครูใช้ ดำเนินการการสอน, เอกสารที่ 3 เป็นแบบฝึกหัดสำหรับนักเรียน
4. ครูผู้สอนต้องเตรียมสื่อการเรียนการสอนให้พร้อมและปฏิบัติตามคำเตือนในเอกสารที่ 2
5. ชั้นการสอน จะดำเนินการตามขั้นทั้ง 5 ของ “ขบวนการสอนแบบสืบสวนสอบสวน” โดยได้เรียงลำดับไว้เรียบร้อยแล้ว ตามเอกสารที่ 2
6. ชุดการเรียนการสอนนี้ จะใช้สอนได้ประมาณ 4 ชั่วโมง
7. ถ้าจะให้เกิดผลดี และสะดวกสบาย ควรดำเนินการสอนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้วในเอกสารที่ 2
แต่ อาจจะต้องดัดแปลง ปรับปรุง ขั้นตอน คำถามให้เหมาะสมได้

(ข) การจัดกิจกรรมกลุ่ม

1. การสอนนี้เน้นสอน “ระบบประชาธิปไตย” ใช้ขบวนการกลุ่มเป็นสื่อ โดยเน้น “การแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม” ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องเน้น การจัดกลุ่มเล็ก (4-6 คน) เพื่อให้กลุ่มได้ร่วมกันแก้ปัญหา ตามที่กำหนดไว้ในบทเรียน
2. วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม ทำได้หลายวิธี แต่ระวังอย่าให้เด็กเข้ากลุ่มซ้ำกลุ่มเดิม ให้เปลี่ยนกลุ่มทุกครั้ง
วิธีจัดเข้ากลุ่ม เช่น ให้นักเรียนนับ 1 ถึง 5 จนหมดชั้น แล้วจับคนที่ 1 ทุกคน เข้าวรรวมกลุ่มเป็นกลุ่มที่ 1, จับคนที่ 2 ทุกคน เข้าวรรวมกลุ่ม เป็นกลุ่มที่ 2, จับ

- คนที่ 3 ทุกคน เข้าร่วมกลุ่มเป็นกลุ่มที่ 3.....จับคนที่ 5 ทุกคน
 เข้าร่วมกลุ่มเป็นกลุ่มที่ 5 จะได้ 5 กลุ่ม ๆ ละ ประมาณ 4-6 คน
3. ให้แต่ละกลุ่มเลือกประธาน 1 คน และเลขานุการกลุ่ม 1 คน โดยใช้วิธีประชาธิปไตย เช่น ลงมติ ออกเสียง ฯลฯ
 4. การจัดเด็กเข้ากลุ่ม ต้องพยายามให้คละกัน ทั้งหญิง-ชาย, คนเก่ง-อ่อน
 5. ต้องเปลี่ยนประธาน และเลขานุการกลุ่มทุกครั้ง อย่าให้ซ้ำคนเดิม เพื่อเปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ ได้มีโอกาสเป็นบ้าง
 6. การจัดแบ่งกลุ่ม ควรจะเปิดโอกาสให้เด็กเลือกเข้ากลุ่มตามใจชอบบ้างบางโอกาส
 7. ทุกคนต้องได้นั่งอย่างสะดวกสบาย มองเห็นหน้ากันทั่ว อาจจัดที่นั่งล้อมเป็นรูป วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม วงรี ฯลฯ
 8. แต่ละกลุ่มอยู่ห่างกันพอควร พอที่เสียงจะไม่รบกวนกันเอง แต่อยู่ในรัศมีที่ครูผู้สอนจะเดินดูได้สะดวก
 9. การจัดกลุ่มในชั้น อาจวางตำแหน่งได้ดังนี้

(ค) การรายงานของกลุ่ม

1. ให้ตัวแทนของกลุ่มออกมารายงานหน้าชั้น แรก ๆ ให้อ่านพอเคยชินแล้วแนะนำให้พูดรายงานต่อชั้น
2. ครูเป็นผู้สรุปข้อความอีกครั้ง ถ้า ข้อสรุปนั้นยาวหรือไม่ได้ความ แล้วครูเขียนลงบนกระดานดำจนครบทุกกลุ่ม
3. ครู-นักเรียน ช่วยกันอภิปราย และเพิ่มเติม ข้อสรุปในกระดานทุกข้อ

4. ครู-นักเรียน ช่วยกันปรับปรุง ข้อความให้เหมาะสม
5. คำตอบของแต่ละกลุ่มที่ซ้ำกัน ครูไม่เขียนลงบนกระดาน
6. พอรายงานเสร็จ ให้ส่ง บัตรงาน ให้ครูเก็บไว้
7. การอภิปรายในกลุ่ม ครูต้องควบคุมให้เป็นไปตามกำหนดไว้ในชุดการเรียนรู้ การสอน (เอกสารที่ 2) ซึ่งส่วนมาก แรก ๆ จะใช้เวลา 10-15 นาที พอนักเรียน เข้าใจแล้ว ต่อไปจะใช้เวลา 10 นาที

(ง) สิ่งที่คุณต้องเตรียมล่วงหน้าไว้ให้พร้อม

1. แผนที่ที่ 1 (แผนที่ประเทศไทย 1. แสดงอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน
2. แสดงเขตจังหวัดในภาคใต้ (ขนาดใหญ่ 1 แผ่น)
2. แผนที่ที่ 2 (แผนที่แสดงอาณาเขตของ จ.ภูเก็ต และ จ.พังงา ขนาดกระดาษ โรเนียวสัน จำนวนครบตามจำนวนนักเรียน
3. บัตรคำศัพท์ (19 คำ) จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ป. 5 หน้า 183)
4. เทปทำนองเสนาะ (ภาพยนตร์วิทยุขงค์) เรื่อง "ศึกกลาง"
5. บัตรงานที่ 1, 2, 3 สำหรับอภิปรายกลุ่ม ชุดละ 5 แผ่น
6. เอกสารที่ 3 แบบฝึกหัด ครบตามจำนวนนักเรียนในชั้น หรือ อาจเขียนบนกระดานดำก็ได้
7. ป้ายคำ ศักกลาง ขนาด 20 x 50 ซม.
8. เป็ก หรือ สก็อตเทป หรือ กระดาษกาว สำหรับติดกระดานดำ

(จ) บทบาทของครู

1. แรก ๆ ครูถาม 90% นักเรียน 10%
2. ครูใช้ คำตอบเป็นตัวกระตุ้นในการเรียนการสอน
3. ครูคอยสังเกตเด็กขณะแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม โดย
 - เดินดูให้ทั่วทุกกลุ่ม
 - คอยชี้แนะ และตอบคำถามในบางครั้ง
 - ครูอยู่ใกล้ชิดทุกกลุ่มตลอดเวลา
 - ครูจะไม่เข้ายุ่งเกี่ยวเด็ดขาด ถ้าไม่จำเป็น นอกจากเด็กจะเกิดปัญหา
4. ครูคอยควบคุมเรื่องเวลา คอยเตือนให้ "เริ่ม" และให้สัญญาณ เมื่อ "หมด" เวลา

5. ครูคอยและเร้าให้ทุกคนได้ “พูด” “อภิปราย” หรือแสดงความคิดเห็นโดยใช้คำว่า

- หลายคนยังไม่เคยพูดเลย หรือ - ให้พูด ฝึกพูด

(ข) เนื้อหาเพิ่มเติมสำหรับครู

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก พ.ศ. 2328 พระเจ้าปดุงกษัตริย์พม่าได้ยกกองทัพบกทัพเรือมาตีหัวเมืองต่าง ๆ ของประเทศไทย มีเมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่งตามระยะทางที่ผ่านมาตามลำดับ เมืองทั้งสองไม่สามารถต้านทานพม่าได้ จึงเสียเมืองแก่ข้าศึก พม่ายกทัพมาตีเมืองถลาง ซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของเมืองตะกั่วทุ่ง

ครั้งนั้นปรากฏว่าเมืองถลางมีข้าวปลาอาหารบริบูรณ์ ใจผู้ร้ายสงบราบคาบ ประชาชนพลเมืองประกอบอาชีพโดยปรกติสุข มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน เพื่อความไม่ประมาทในการป้องกันศัตรูภายนอก ได้จัดให้มีหน่วยลาดตระเวนคอยระวังเหตุการณ์ตามชายแดนและรักษาความสงบภายในไว้ เพื่อรับสถานการณ์อันจะพึงมีมาเฉพาะในสมัยนั้นพม่ามักจะยกทัพจู่มาตีหัวเมืองของไทยบ่อย ๆ จึงจำเป็นต้องเตรียมป้องกันไว้เสมอ ขณะที่พม่ายกมาตีเมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง ตกแล้วก็เคลื่อนทัพเข้าตีเมืองถลางต่อไป กองคอยเหตุจัดไว้ ได้นำความมาแจ้งแก่กรมการเมือง ขณะนั้นพระยาถลางเจ้าเมืองเพิ่งถึงแก่กรรมใหม่ ๆ ยังไม่มีผู้ใดแทน ซึ่งคุณหญิงจันภรรยาพระยาถลาง และอำแดงมุกน้องสาว คุณหญิงจันกำกับราชการแทนอยู่ ได้ประชุมปรึกษาหารือร่วมกับกรมการเมืองจัดการป้องกันรักษาเมืองอย่างกวัดข้นที่ประชุมมอบหน้าที่ให้ คุณหญิงจัน เป็นผู้บัญชาการทั่วไป และอำแดงมุกน้องสาวเป็นผู้ช่วยได้ออกหมายประกาศให้ราษฎรอพยพเข้าอยู่ภายในกำแพงเมือง ขนย้ายข้าวปลาอาหารของราษฎรมาไว้ในเมืองทั้งหมด ที่ขนไม่ทันก็ให้ทำลายเสีย เพื่อมิให้เป็นกำลังแก่ข้าศึก เสร็จแล้วก็จัดพลผสมไว้นอกกำแพงเมืองอีกชั้นหนึ่ง

เมื่อพม่ายกทัพเรือมาทางคลองอู่ตะเภา ในเขตตำบลเชิงทะเลเดี๋ยวนี้ตั้งประชิดค่ายเมืองถลาง ยิ่งได้ตอบกับฝ่ายไทยเป็นสามารถ กำลังฝ่ายพม่ามากกว่ามาก แต่คุณหญิงจันก็ได้ใช้กลยุทธ์ด้วยความสามารถต่าง ๆ ประกอบด้วยความกล้าหาญและความสามัคคีพร้อมเพรียงของชาวเมืองได้ยืนหยัดตั้งมั่นทำการต่อสู้ข้าศึกที่ล้อมเมืองอยู่เดือนเศษ พม่าได้พยายามตีหักเอาเมืองหลายครั้งหลายคราว แต่ไม่เป็นผลสำเร็จ จนเกิดขัดสนเสบียงอาหาร ประกอบกับมีข่าวว่ากรุงเทพ จะส่งกองทัพมาช่วย พม่าเกิดคอยากระส่ำระสาย คุณหญิงจันเห็นได้โอกาสจึงนำทัพออกจกค่ายเข้าตีทัพพม่าแตกหนีกลับไป ในที่สุดความทราบถึงพระบาทสมเด็จพระ

พระพุทธรูปอดฟ้าจุฬาโลก จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาให้ คุณหญิงจันเป็นที่ “ท้าวเทพสตรี” และอำแดงมุกน้องสาวเป็นที่ “ท้าวศรีสุนทร” เป็นความชอบเชิดชูเกียรติยศ และวีรกรรมของหญิงไทย และเป็นอนุสรณ์แห่งความรักชาติบ้านเมืองของพี่น้องชาวภูเก็ต มาจนทุกวันนี้

(คัดจากหนังสือ ท่องเที่ยวในประเทศไทย ของ ปราณี วราทร โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว 20 สิงหาคม 2517 หน้า 453-454)

(ฉ) หนังสือสำหรับอ่านเพิ่มเติม

1. คู่มือครูแบบเรียนภาษาไทย ชั้น ป. 5 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว 2517 158 หน้า
2. หนังสือ สามกรุง ของ พระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์
3. ท่องเที่ยวในประเทศไทย ของ ปราณี วราทร โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว 20 สิงหาคม 2517 673 หน้า
4. เที่ยวเมืองไทย ตอน 3 ภาคใต้ หนังสืออ่านเพิ่มเติมสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว 2515, 189 หน้า

เอกสารที่ 2 สำหรับครูใช้ดำเนินการเรียนการสอน

หัวข้อ “ศึกกลาง”

กำหนดเวลาเรียน 4 ชั่วโมง

ความมุ่งหมายทั่วไป

(อ่าน-ฟัง)	1. เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสังเกตและวิเคราะห์
(พูด-เขียน)	2. เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอธิบาย
(พูด-เขียน)	3. เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการทำนายและทดลอง
(พูด-เขียน)	4. เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมคิดสร้างสรรค์
สิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกของตน
(ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน)	5. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำงานและแก้ปัญหาาร่วมกันเป็นกลุ่ม

ความมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

- จาก ทป. * 1. (เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการสังเกตและวิเคราะห์)
- ซพ. * 1. ให้นักเรียนชี้บอก ตำแหน่งของเมือง ตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง
ถลาง ในแผนที่ได้ถูกต้องทุกแห่ง
2. ให้นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของเส้นทางเดินทัพของ
พม่าเข้าตีเมืองถลางได้ถูกต้อง
3. ให้นักเรียนสามารถเปรียบเทียบคุณลักษณะของ *คนกล้าหาญ*
กับ *คนขี้ขลาด* ได้อย่างน้อย 3 ข้อ
4. ให้นักเรียนบอกความสำคัญของท้าวเทพสตรีและท้าวศรีสุนทร
ได้
- จาก ทป. 2. (เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอธิบาย (อ))
- ซพ. 4. ให้นักเรียนสามารถ อธิบาย สาเหตุที่พม่าตีเมืองตะกั่วป่า
ตะกั่วทุ่งได้
5. ให้นักเรียนตอบคำถามเหล่านี้ได้อย่างน้อย 1 ข้อ คือ
- ทำไม พม่าจึงตีเมืองถลางไม่ได้
 - เพราะเหตุใดพม่าจึงถอยทัพกลับไป
- จาก ทป. 3. (เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการทำนายและทดลอง (ท.))
6. ให้นักเรียนสามารถบอกได้ว่า ถ้าไม่มีคุณหญิงจันและนางมุก
แล้วเมืองถลางจะเป็นอย่างไร
7. ให้นักเรียนสามารถทำนายได้ว่า ถ้าพม่าเข้ายึดเมืองถลางได้แล้ว
จะเกิดมีเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง ราษฎรจะเป็นอย่างไร
- จาก ทป. 4. (เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการควบคุมและคิดสร้างสรรค์
สิ่งแวดล้อมภายใน และภายนอกได้ (ค.))
8. ให้นักเรียนสามารถอภิปรายและตอบคำถามดังต่อไปนี้ได้
อย่างน้อย 1 ข้อ คือ

* ทป. 1 คือ จุดมุ่งหมายทั่วไปข้อ 1

* ซพ. 1 คือ จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ข้อ 1

- ทำอย่างไร เมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง จึงไม่เสียที่แก่พม่า
- ทำอย่างไร หมู่บ้านของเรา จึงจะรอดพ้นจากการแทรกแซงของฝ่ายตรงข้าม
- ถ้าคอมมิวนิสต์ เข้าวรกรานหมู่บ้านของเรา พวกเราควรจะทำอย่างไร

- จาก ทป. 5. เพื่อให้นักเรียนสามารถทำงานและแก้ปัญหาเป็นกลุ่มได้
9. ให้สามารถแบ่งกลุ่มได้ถูกต้องในเวลา 3-5 นาที
 10. ให้สามารถคัดเลือกประธาน และเลขาฯ กลุ่มได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ชั่วโมงที่ 1

เนื้อหา

ขั้นการสอน

ขั้นที่ 1

“ศึกกลาง” ในหนังสือ แบบเรียนภาษาไทย ป.5 หน้า 181-182 (ควรจะสอนตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้)

สน. (ให้สังเกตแนวหน้า, ให้ความรู้พื้นฐาน และเร้าความสนใจ เพื่อเตรียมความพร้อม)

1. ข้อเตือน ครูคิด 1. แผนที่ที่ 1 (แผนที่ประเทศไทย) บนกระดานดำ
2. แผนที่ที่ 2 (แผนที่ภาคใต้) บนกระดานดำ
2. ครูยกป้าย “ศึกกลาง” ให้นักเรียนดู และให้อ่านดัง ๆ พร้อมกันทั้งชั้น
3. ครูเร้าความสนใจต่อ ด้วยการอธิบายเพิ่มเติม

ครู : เรื่อง “ศึกกลาง” เป็นสงครามระหว่างพม่ากับไทยซึ่งพม่ากรีธาทัพใหญ่มาตีเมืองไทย เป็นเหตุการณ์สำคัญในครั้งประวัติศาสตร์ของไทย เหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้เราได้วีรสตรีเกิดขึ้น 2 ท่าน ซึ่งเราจะได้เรียนกันต่อไป

ครู : นักเรียนอยากฟังเรื่องราว “ศึกกลาง” ไหม?

นร. : (ตอบ)

ขั้นที่ 2 ส. (ให้สังเกต และวิเคราะห์)

ครู : ก่อนอื่น ขอให้พวกเราอ่านเรื่องราวในหนังสือกันก่อน ให้นักเรียนเปิดหนังสือ “แบบเรียนภาษาไทย” หน้า 181-182ให้อ่านในใจ 1 เที่ยว

นร. : อ่านในใจ

ครู : ต่อกไปให้ดูแผนที่บนกระดานดำ

ครูสนทนาซักถามเกี่ยวกับ

1. ตำแหน่งประเทศไทย-พม่า
2. อาณาเขตของไทย
3. ภาคต่าง ๆ
4. จังหวัดใหญ่ ๆ ในแต่ละภาค
5. เน้น ภาคใต้ - "พังกา ฎเกิด"

ฯลฯ

ครู : จากเนื้อเรื่อง พม่ายกทัพมาทางภาคใด ?

เข้าตีเมืองอะไรบ้าง

ตีได้เมืองอะไรบ้าง

ครู : (ให้หยิบแผนที่ที่ 2 ก,ข ขึ้นมา (ที่ครูแจกให้)

ลองหา เมืองต่าง ๆ ที่ปรากฏในเรื่องดูซิ

ถ้าพบแล้วให้ลากเส้นทางที่พม่ายกทัพเข้าตีเมืองต่าง ๆ

ให้ครบ

ขั้นที่ 3 อ. (อธิบาย. เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอธิบายเชิงเหตุ-ผล

ครูจัดกิจกรรมกลุ่ม (Small Group Discussion)

โดยครูให้นักเรียน นับ 1 ถึง 5 แล้วจับคนที่ 1 เข้าร่วมเป็นกลุ่ม 1 และ คนที่

นับ 2 เข้าร่วมกันเป็นกลุ่ม 2 จนครบ 5 กลุ่ม จะได้กลุ่มละ 6 คน

ครู : ให้นักเรียนทุกกลุ่มเลือก ประธานกลุ่ม 1 คน, เลขานุ 1 คน

นร. : (เลือกตามครูสั่ง)

ครู : ให้ทุกกลุ่มตอบปัญหา 3 ข้อ ต่อกไปนี้ ให้อภิปรายกันและ

สรุปกันเป็นข้อคิดของกลุ่ม แล้วให้เลขาฯ กลุ่มบันทึกข้อ

ประชุมเฉพาะคำตอบ แล้วออกมารายงานหน้าชั้น

ครู : (แจกบัตรงานที่ 1 ให้ทุกกลุ่ม ซึ่งมีปัญหาดังนี้)

อ. 1. ทำไมพม่าจึงตีเมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง ได้ ?

2. เพราะเหตุใด พม่าจึงตีเมืองถลางไม่ได้ ?

(ให้เวลา 10 นาที) 3. จงบอกถึงสาเหตุที่พม่าถอยทัพกลับไป

เมื่อเสร็จแล้วครูให้

1. ตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นตามลำดับกลุ่ม
2. ครูเขียนข้อสรุป ลงบนกระดานดำ (อย่าให้ซ้ำกัน)
3. ครู-นักเรียน ช่วยกันอภิปรายแต่ละหัวข้อ
4. ครู-นักเรียน ช่วยกันปรับปรุงข้อความให้เหมาะสม
5. ให้นักเรียนคัดลอกลงในสมุด

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 1 สน. (ให้ส่งกับแนวหน้า - ทบทวนบทเรียน บู๊พื้นความรู้ใหม่)

ข้อเตือน ครูคิด 1. แผนที่ที่ 1 (แผนที่ประเทศไทย) บนกระดานดำ
2. แผนที่ที่ 2 แผนที่ภาคใต้

ครู : ให้อ่านเรื่อง "ศึกกลาง" หน้า 181 ออกเสียง โดยให้

- นักเรียนอ่านทีละคน ๆ ละ 2-3 บรรทัดจนจบเรื่อง
- ครูอ่านหน้า 182 (ภาพยธัญชยางค์) หรือเปิดเทปให้ฟัง 1-2 เทียว แล้วให้
 - นักเรียนอ่านตามทั้งชั้น
 - แยก ชาย-หญิง อ่าน
 - ทีละแถว
 - ทีละคน (ครูชี้ให้อ่าน 2-3 คน)
 - ให้อ่านพร้อมกันทั้งชั้นอีกเที่ยว

ทบทวนบทเรียน (ขั้น ส. สังเกต และวิเคราะห์)

ครู : บอกให้นักเรียนคนหนึ่งออกมาหน้าชั้น เพื่อชี้แผนที่ โดยให้ ครูและเพื่อน
นักเรียนช่วยกันซักถาม)

ครู : พม่าอยู่ตรงไหน

ครู-นร. : ภาคกลาง

ครู-นร. : ภาคใต้

ครู-นร. : จังหวัดพังงา-ภูเก็ต

ครู-นร. : เมื่อตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง ?

ครู-นร. : จงชี้เส้นทางเดินทัพของพม่า

บททวนบทเรียน ชั้น อ. (อธิบาย)

ครูชี้ตัวให้นักเรียนลุกขึ้นตอบ

ครู : ทำไมพม่าจึงตีเมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง ได้

นร. : ตอบ ถ้าตอบไม่ได้ให้เพื่อนช่วย หรือให้อ่านบททวน

ครู : เพราะเหตุใดพม่าจึงตีเมืองถลางไม่ได้

นร. : ตอบ (ถ้าตอบไม่ได้ให้เพื่อนช่วย หรือให้อ่านบททวน)

ครู : ทำไมพม่าจึงถอยทัพกลับ

นร. : ตอบ (ถ้าตอบไม่ได้ให้เพื่อนช่วย หรือให้อ่านบททวน)

บทเรียนใหม่

ขั้นที่ 4 ท. ทำนาย (เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการทำนายและทดลอง)

ครูจัดกิจกรรมกลุ่ม (Small Group Discussion)

วิธีการ 1. ให้นักเรียนนับ 1-5 โดยเริ่มจากหลังชั้น (ระวังอย่าให้ซ้ำกลุ่มกัน) จัดคนที่
นับ 1 เข้าวรรณกลุ่มที่ 1 คนนับ 2 เข้าวรรณกลุ่มที่ 2 ตามลำดับจนครบ 5 กลุ่ม
กลุ่ม ๆ ละ 6 คน

2. ให้แต่ละกลุ่มเลือก - ประธาน 1 คน

- เลขานุการ 1 คน

ครู : เราจะฝึกการทำงานแบบ “ประชาธิปไตย” กันต่อโดยใช้กระบวนการกลุ่ม โดย
จะให้นักเรียนตอบ และอภิปรายปัญหาต่อไปนี้ คือ

ข้อ 1 คุณหญิงจัน และนางมุก เป็นใคร

ท. ถ้าไม่มีคนทั้งสอง เมืองถลางจะเป็นอย่างไร

(ให้เวลา ข้อ 2 พม่าเป็นใคร

10 นาที) ถ้าพม่าเข้ายึดเมืองถลางได้แล้ว จะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง ราษฎรชาว
ถลางจะเป็นอย่างไร

เมื่อเสร็จแล้วครูให้

1. ตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น
2. ครูเขียนข้อสรุปทุกกลุ่มที่ไม่ซ้ำกันลงบนกระดานดำ
3. ครู-นักเรียนเปิดอภิปรายในแต่ละหัวข้อ
4. ครู-นักเรียนปรับปรุงข้อความให้เหมาะสม
5. นักเรียนคัดลอกลงในสมุด

ชั่วโมงที่ ๓

ข้อเตือน ครูเตรียมบัตรคำ (19 คำ) วางบนโต๊ะใกล้ ๆ ตัว หยิบได้สะดวก
ชั้นที่ 1 สน. (ให้ส่งกับแนวหน้า - ทบทวนบทเรียนเดิม ปูพื้นความรู้ใหม่)
ทบทวนการอ่านทำนองเสนาะ ครู (ให้นักเรียนอ่านเรื่อง “ศึกกลาง” หน้า 182
(คำกลอน) โดยดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. ให้ฟังเทป 1 เที่ยว
2. ให้อ่านพร้อมกันทั้งชั้น
3. ให้แยกอ่าน ชาย, หญิง
4. ให้อ่านทีละแถว
5. ให้อ่านทีละ (2-3 คน ครูให้อ่านไม่ให้ซ้ำกัน)

ครู : คุณหญิงจัน และนางมุก มีความสำคัญอย่างไร

นร. : ตอบ

ทบทวนบทเรียน ชั้น ท. (ทำนายและทดลอง)

ครู : คุณหญิงจันและนางมุกเป็นใคร

นร. : ตอบ

ครู : ถ้าไม่มีคนทั้งสอง เมืองกลางจะเป็นอย่างไร

นร. : ตอบ (ถ้าตอบไม่ได้ให้อ่านบททบทวนบทเรียนที่จดลงในสมุด)

ครู : พม่าเป็นใคร

นร. : ตอบ

ครู : ถ้าพม่าเข้ายึดเมืองกลางได้แล้ว จะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น ราษฎรชาวกลาง
จะเป็นอย่างไร

นร. : ตอบ (ถ้าตอบไม่ได้ ให้อ่านบททบทวนบทเรียนที่จดในสมุด)

เริ่มบทเรียนใหม่

ชั้น สน. (ปูพื้นความรู้เรื่อง คำศัพท์)

ครู : ให้นักเรียนดูคำศัพท์ หน้า 183 ในหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชั้น ป.5 ให้
เธออ่านและท่องคำอธิบายศัพท์

นร. : (อ่านและท่อง)

ครู : (เล่นเกมส่ แข่งขันทายคำศัพท์ โดยครูยกคำศัพท์ขึ้นให้เด็กแข่งขันกัน ทาย
คำอธิบาย เช่น ครูยกบัตรคำ

- ครู : ม้วย.....นร. : ตาย
 ครู : มรณะ.....นร. : มรณะ ความตาย การตาย
 ครู : สาคร.....นร. : แม่น้ำ ทะเล
 ครู : ทัพสาคร.....นร. : ทัพเรือ
 ครู : ภคินี.....นร. : พี่หญิง น้องหญิง
 ครู : มาน.....นร. : ชนชาติ พม่า
 ฯลฯ

ขั้น ๓. (ให้สังเกตและวิเคราะห์ ความสำคัญ และคุณลักษณะนิสัยใจคอ ตัวละคร)

ครู : คุณหญิงจันและนางมุก มีความสำคัญอย่างไร

นร. : ตอบ

ครู : ทั้งสองคน มีลักษณะนิสัยใจคอเป็นอย่างไร

นร. : ตอบ

ครู : ให้นักเรียนเปรียบเทียบ คุณลักษณะของ คนกล้าหาญ กับคนขี้ขลาด มาเป็นข้อ ๆ สัก 3-4 ข้อ

นร. : ตอบ

ครู : เขียนสรุปลงบนกระดาน เพื่อให้นักเรียนคัดลอกลงในสมุด

ขั้นที่ ๔ (ควบคุม และคิดสร้างสรรค์)

ครูจัดกิจกรรมกลุ่ม (Small Group Discussion)

วิธีการ 1. ให้นักเรียนนับ 1-5 โดยเริ่มจากแถวกลาง (ระวังอย่าให้ซ้ำกลุ่มกัน) จัดคนที่นับ 1 เข้ากลุ่มที่ 1 คนที่นับ 2 เข้าร่วมกลุ่มที่ 2 ตามลำดับจนครบ จะได้ 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน

2. ให้กลุ่มเลือก ประธาน 1 คน, เลขาว 1 คน

ครู : เราจะฝึกการทำงานแบบ “ประชาธิปไตย” กันอีก โดยใช้ขบวนการกลุ่ม โดยให้นักเรียนตอบและอภิปรายปัญหาในกลุ่มของตนต่อไปนี้ คือ

- ก. (เวลา 10 นาที)
1. ทำอย่างไรเมืองตะกั่วทุ่ง ตะกั่วป่า จึงจะไม่เสียที่แก่พม่า
 2. ทำอย่างไร หมู่บ้านเราจึงจะรอดพ้นจากการแทรกแซงจากฝ่ายตรงข้าม
 3. ถ้าโจรมาปล้นหมู่บ้านของเรา พวกเราจะทำอย่างไร เมื่อเสร็จแล้ว ครู

1. ให้ตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้นตามลำดับ
2. ครูเขียนข้อสรุปของทุกกลุ่มที่ไม่ซ้ำกันลงบนกระดานดำ
3. ครู-นักเรียน ช่วยกันอภิปรายในแต่ละหัวข้อ
4. ครู-นักเรียนช่วยกันปรับปรุงข้อความให้เหมาะสม
5. ให้นักเรียนคัดลอกลงในสมุด

ชั่วโมงที่ 2 กิจกรรมเสริมบทเรียน

ครู : ครูแจกเอกสารที่ 3 ให้นักเรียน

นร. : ทำแบบฝึกหัดในเอกสารที่ 3

ครู : เฉลย และเสนอ โดย

1. สุ่มแบบฝึกหัดของนักเรียน 2-3 คน อ่านให้เพื่อนฟังทั้งข้อ 1, 2, 3 และ 4
2. ครู-นักเรียนช่วยกันเฉลยข้อ 3 และ 4 โดยครูเขียนคำตอบลงบนกระดานดำ ให้นักเรียนคัดลอกลงในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. เทป ทำนองเสนาะ (ภาพยนตร์ 11)
2. แผนที่ที่ 1 (แผนที่ประเทศไทย) แสดงอาณาเขตไทย พม่า ขนาดใหญ่ 1 แผ่น
3. แผนที่ที่ 2 แผนที่แสดงเขตภาคใต้ขนาดใหญ่ 1 แผ่น แสดงรายละเอียดของจังหวัด

ภูเก็ต พังงา

4. แผนที่ที่ 3 ขนาดเล็ก (แสดงรายละเอียดของจังหวัดภูเก็ตและพังงา)
5. ป้ายคำ ศักดิ์กลาง ขนาด 20 x 50 ซม. 1 แผ่น
6. ป้ายคำศัพท์ 19 คำ (คัดจาก คำศัพท์หน้า 183 หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ป.5)
7. เอกสารชุดที่ 3 แบบฝึกหัด จำนวน 30-40 ชุด (ถ้าหาไม่ได้ก็ใช้ แผนที่ที่ 2 ในข้อ 3 แทน)
8. เป็ก กระดาษขาว หรือ สก๊อตเทป
9. บัตรงานที่ 1, 2, 3 สำหรับบันทึกข้อสรุปของกลุ่มชุดละ 5 แผ่น

ประเมินผล

1. ชักถาม
2. สังเกต
3. ตรวจสอบ และแบบฝึกหัดในเอกสารที่ 3

พฤติกรรมที่คัดหา

พฤติกรรมการสอนของครูที่คัดหา		พฤติกรรมนักเรียนของนักเรียนที่คัดหา			หมายเหตุ
พฤติกรรม	ทำ	พูด	ท่า	คิด	
<p>ชั้นต้น (บุปผินความรู้ ทบทวน) ไร่ความรู้สนใจ</p> <p>“เรื่องคึ่งกลางเป็นสงครามระหว่างพม่ากับไทยโดยพม่ายกทัพมาตีไทยและเกิดวีรกรรมสองท่าน</p> <p>ถาม “นักเรียนอยากฟังเรื่องราวนี้ไหม”</p> <p>สั่ง “ให้อ่านเรื่อง “คึ่งกลาง” หน้า 181 ออกเสียง</p>	<p>ชั้น ต้น.</p> <ul style="list-style-type: none"> - คิดแผนที่ที่ 1 (แผนที่ประเทศไทย) บนกระดานดำ - คิดแผนที่ที่ 2 (แผนที่แสดงอาณาเขตภาคใต้บนกระดานดำ) - ครูยกป้าย “คึ่งกลาง” ให้นักเรียนดู - ครูเตรียมบัตรคำวางไว้บนโต๊ะ - ครูเปิดเทป 	<p>ชั้น ต้น.</p> <ul style="list-style-type: none"> - อ่าน- คำว่า “คึ่งกลาง” - ตอบคำถามของครู - พม่ายู่ตรงไหน - ภาคกลาง - ภาคใต้ - จังหวัดพังงา, ภูเก็ต สั่ง จงชี้เส้นทางเดินทัพของพม่า ตอบ - คุณหญิงและนางมุกเป็นผู้นำขบวนกลางต่อสู้กับพม่าจนได้ชนะ พม่ายกทัพกลับ ชั้น ต้น. - พังงายู่ตรงไหน - ภูเก็ต 	<p>ชั้น ต้น.</p> <ul style="list-style-type: none"> - อ่านเรื่องคึ่งกลาง หน้า 181-183 - เล่นเกมส่ายคำศัพท์ 	<p>ชั้น ต้น.</p>	
<p>ถาม คุณหญิงจันและนางมุกมีความสำคัญอย่างไร</p> <p>สั่ง ให้นักเรียนดูคำศัพท์หน้า 183</p> <p>ให้เข้อ่านและท่องคำอธิบายศัพท์ให้ได้</p>	<p>- ครูยกบัตรคำให้นักเรียนอ่าน</p> <p>- ครูแจกเอกสารที่ 3 ให้นักเรียนทุกคน</p> <p>- ครู</p>	<p>เดินทัพของพม่า</p> <p>ตอบ - คุณหญิงและนางมุกเป็นผู้นำขบวนกลางต่อสู้กับพม่าจนได้ชนะ</p> <p>พม่ายกทัพกลับ</p> <p>ชั้น ต้น.</p> <p>ถาม - พังงายู่ตรงไหน</p> <p>ภูเก็ต</p>			
<p>ชั้นต้น (สังเกต วิเคราะห์)</p> <p>สั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องในหนังสือหน้า 181-182 ในใจ 1 ครั้ง</p>	<p>ชั้น ต้น.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครูเปิดอ่านหนังสือ - ครูชี้ที่แผนที่ที่ตั้งอยู่บนกระดานดำ 	<p>ชั้น ต้น.</p> <ul style="list-style-type: none"> - พังงายู่ตรงไหน 	<p>ชั้น ต้น.</p> <ul style="list-style-type: none"> - อ่านหนังสือ - ดูแผนที่ 	<p>ชั้น ต้น.</p> <ul style="list-style-type: none"> - คิดแบบวิเคราะห์ - แยกองค์ประกอบทางภูมิศาสตร์และการคมนาคม - ภูมิภาคใต้ 	

พฤติกรรมการณ์เรียนของนักเรียนที่คัดหวัง		พฤติกรรมการณ์สอนของครูที่คัดหวัง		หมายเหตุ
พูด	ทำ	พูด	ทำ	คิด
ถาม พม่าอยู่ที่ทิศไหนของไทย พังกา อยู่ที่ภาคไหน อยู่ตรงไหน พม่าแยกที่พม่าทางใด	- ครูเขียนสรุปการเปรียบเทียบเกี่ยวกับคุณลักษณะ ของคนกล้าหาญกับคนขี้ลาดลงบน กระดานดำ	ถูกต้องตรงไหน ครบ ถูกต้องรูปแบบเกาะ ใช้ใหม่ครบ พม่าแยกที่พม่าทาง ทะเลใช้ใหม่ครบ คุณหญิงจันและ นางมกเป็นคนกล้า เด็ดเดี่ยวใช้ใหม่ อธิบาย	- ลากเส้นทางที่ พม่าเดินทัพมาตี เมืองฉลง - ลอกข้อสรุปเปรียบเทียบ เกี่ยวกับคุณลักษณะ ของคนกล้า หาญกับคนขี้ลาด ลงในสมุด	- วิเคราะห์ลักษณะ ของคุณหญิงจัน และนางมก - วิเคราะห์หัวใจ ของทหารไทยและ ชาวกลาง - วิเคราะห์จังหวัด ต่าง ๆ ในภาคใต้
สั่ง ให้นักเรียนหยิบแผนที่ 2 ก, ข, ซีนมา หาเมืองต่าง ๆ ดูซิ ลากเส้นทางที่พม่ายกเข้าได้ไทยซิ คุณหญิงจันและนางมกมีลักษณะอย่างไร		- คุณลักษณะของ คนกล้าหาญคือ 1. เชื้อมั่นในตัวเอง 2. กล้าตัดสินใจ 3. เสียสละ - ลักษณะคนขี้ลาด คือ 1. เห็นแก่ตัว 2. ไม่กล้าตัดสินใจ 3. ใจโลเล 4. ไม่มีความเชื่อมั่น ในตัวเอง ชั้น อ. นับ - นับ 1-5 เพื่อ เช็กกลุ่ม		
สั่ง ให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะนิสัยใจ คอของคนกล้าหาญ กับคนขี้ลาด	ชั้น อ. (อธิบาย) - ครูเริ่มจับเวลาและให้สัญญาณนักเรียน เริ่มอภิปรายในกลุ่ม	ชั้น อ. (อธิบาย) ชั้น อ. นับ - นับ 1-5 เพื่อ เช็กกลุ่ม		ชั้น อ. (- คิดแบบโยงความ สัมพันธ์เชิงเหตุผล)

พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนที่ภาคหัว		พฤติกรรมกรเรียนของนักเรียนที่ภาคหัว		หมายเหตุ	
พูด	ทำ	พูด	ทำ	คิด	
<p>ให้นักับ 1-2 คนที่นับ 1 มารวมกันเป็นกลุ่มที่ 1</p> <p>คนที่นับ 2 มารวมกลุ่มที่ 2</p> <p>ให้ทุกกลุ่มเลือกประธาน และเลขา</p> <p>กลุ่มอย่างละ 1 คน</p> <p>ให้อธิบายและสรุปข้อคิดเห็นของกลุ่มตัวแทนออกมา</p>	<p>- แจกบัตรงานที่ 1 หรือกระดาษสำหรับตอบปัญหาแก่นักเรียน</p> <p>- ครูชี้ให้นักเรียนตอบ</p> <p>- ครูเขียนข้อสรุปของแต่ละกลุ่มลงบนกระดานดำ</p> <p>- ครูเดินดูทุกกลุ่ม</p>	<p>- อภิปรายแสดงข้อคิดเห็นในปัญหา</p> <p>- สรุปหัวข้อคำตอบ</p> <p>- รายงานพินิจขึ้น</p>	<p>- เขียนเดิมข้อความลงในบัตรงานที่ 1</p> <p>- บันทึกข้อสรุปลงในบัตรงานที่ 1</p> <p>- ลอกข้อความจากกระดานดำลงในสมุด</p>	<p>- การคิดแบบอนุภาคและอนุภาค</p> <p>- คิดว่าเพราะไมมีผู้นำและชาวเมืองขาดอาวุธเมืองจะก้าวป่าและตะกั่วทุ่งจึงเสียสละและชาวกลางมีความสามัคคีกันจึงสามารถรักษาเมืองของตนไว้ได้</p> <p>- คิดว่าถ้าผมขอยกทัพกลับเพราะ</p> <p>1. ผู้ไทยไม่ได้</p> <p>2. ขาดเสบียง</p> <p>3. ผมาคงคิดว่าขอยกทัพดีกว่าจะถูกทัพใหญ่จากกรุงทพพยมาตี</p>	
<p>ถาม ทำไมผมกำลังเมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่งได้</p> <p>เหตุใดผมกำลังเมืองกลางไม่ได้</p> <p>ทำไมผมกำลังขอยกทัพกลับ</p>					

วัตถุประสงค์การดำเนินงานที่ภาคทวิง		วัตถุประสงค์การดำเนินงานที่ภาคทวิง		วัตถุประสงค์การดำเนินงานที่ภาคทวิง		หมายเหตุ
จุด	ท่า	จุด	ท่า	จุด	ท่า	จุด
<p>จุด ท (ท่าเรือและท่าจอดเรือ)</p> <p>ชี้แจง เราจะมีการทำงานแบบ "ประจํา-วิธีพิเศษ" โดยใช้กระบวนการกลุ่มตาม คุณหญิงจันและนางมุกเป็นไคร ถ้าไม่คนทั้งสองแล้วมององจะเป็นอย่างไร</p> <p>พมาเป็นไคร</p> <p>ถ้าพบเข้ายึดตลาดจะได้จะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น</p>	<p>จุด ท. (ท่าเรือและท่าจอดเรือ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุยแบ่งกลุ่มนักเรียน 5 กลุ่ม - คุยแบ่งกิจกรรมที่ 2 ให้ทุกกลุ่ม - คุยเขียนข้อสรุปของนักเรียนลงบนกระดานดำ - คุยเดินดูรอบ ๆ ห้องเพื่อสังเกตและตอบชี้แนะ 	<p>จุด ท.</p> <ul style="list-style-type: none"> - นับ 1-5 เพื่อแยก - เข้มกลุ่มเพื่ออภิปรายกลุ่ม - อภิปราย - แสดงข้อคิดเห็น - รายงานข้อสรุปของกลุ่ม 	<p>จุด ท.</p> <ul style="list-style-type: none"> - แยกเข้ากลุ่ม - เริ่มข้อความลงในบัตรงานที่ 2 - บันทึกข้อสรุปลงในบัตรงานที่ 2 - สอดท้อสรุปจากกระดานดำลงในสมุดของงาน - ส่งบัตรงานที่ 2 	<p>จุด ท</p> <p>(การคิดแบบคาดคะเน การคิดแบบสมมติฐานเชิงทำนาย)</p> <ul style="list-style-type: none"> - คิดว่าถ้าไม่มีคุณหญิงจัน นางมุกแล้วเมืองกลางอาจแตกเสียแก่หมา ชาวเมืองต้องออกมาตาย - บ้านเมืองถูกเผา - พนงสูญเสีย 	<p>จุด ท</p> <p>(การคิดแบบสังเคราะห์)</p> <ul style="list-style-type: none"> - คิดว่าถ้า 1. เจ้าเมืองเข้มแข็ง 2. หมันมีที่ข้อม ทหารให้เข้มแข็ง อยู่เสมอ 3. ตรีเตรียมเสบียงให้สมบูรณ์ 4. ทุกคนรักชาติ บ้านเมือง เสีย สะดวกถ้าหา เข้มแข็งแล้วเมืองจะก้าวไปจะก้าวถึงจะไม่เสียแก่หมา 	
<p>จุด ท. (ควบคุมและคิดสร้างสรรค์)</p> <p>ถาม ทำอย่างไรเมืองจะก้าวถึง จะก้าวบ้าง ไม่เสียให้แก่หมา</p> <p>ทำอย่างไรหมู่บ้านเราจึงจะรอดพ้นจากการแทรกแซงจากฝ่ายตรงข้าม</p> <p>ถ้าเราจะมาปล้นหมู่บ้านของชาวบ้านเราจะทำอะไร</p>	<p>จุด ท. (ควบคุมและคิดสร้างสรรค์)</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม - คุยจากบัตรงานที่ 3 ให้ทุกกลุ่ม - คุยเดินดูรอบ ๆ ห้อง สังเกตทุกกลุ่มและคอยชี้แนะ - คุยเขียนข้อสรุปของตัวแทนนักเรียนลงบนกระดานดำ 	<p>จุด ท.</p> <ul style="list-style-type: none"> - นับ 1-5 ในการแบ่งกลุ่ม - อภิปราย - แสดงความคิดเห็น - สรุปข้อปัญหาและคำตอบ - รายงานข้อสรุปของกลุ่มนักเรียน 	<p>จุด ท.</p> <ul style="list-style-type: none"> - แยกเข้ากลุ่ม - เริ่มข้อความลงในบัตรงานที่ 3 - บันทึกข้อสรุปลงในบัตรงานที่ 3 - สอดท้อสรุปจากกระดานดำลงในสมุด - ส่งบัตรงานที่ 3 - ให้ดู 	<p>จุด ท. (การคิดแบบสังเคราะห์)</p> <ul style="list-style-type: none"> - คิดว่าถ้า 1. เจ้าเมืองเข้มแข็ง 2. หมันมีที่ข้อม ทหารให้เข้มแข็ง อยู่เสมอ 3. ตรีเตรียมเสบียงให้สมบูรณ์ 4. ทุกคนรักชาติ บ้านเมือง เสีย สะดวกถ้าหา เข้มแข็งแล้วเมืองจะก้าวไปจะก้าวถึงจะไม่เสียแก่หมา 		

พูด ท้า พฤติกรรมการสอนของครูที่คาดหวัง		พฤติกรรมการสอนของครูที่คาดหวัง		หมายเหตุ
พูด	ท้า	พูด	ท้า	คิด
<p>จัดการจัดกลุ่ม</p> <p>ชี้แจง เราจะมีการทำงานแบบ "ประชาธิปไตย" โดยใช้กระบวนการกลุ่ม</p> <p>ให้นักเรียนตอบและอภิปรายปัญหาในกลุ่มของตน</p> <p>ให้บริการซึ่งกันและกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <p>กัน</p> <p>เข้าด้วยกันให้ลงมติใครก็ได้เสียงมากที่สุด</p> <p>ก็ถือว่าชนะ</p> <p>กระตุ้น บางคนยังไม่เคยพูดเลย</p> <p>ให้เวลา 10 นาที</p> <p>ชี้แจง ข้อสรุปหรือคำตอบต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกเสียก่อน จึงสรุปออกมาเป็นข้อสรุปของกลุ่ม</p>	<p>จัดการจัดกลุ่ม</p> <p>- ปฏิบัติงานตาม อ.ท.ค. คือ</p> <p>- แบ่งกลุ่มนักเรียน</p> <p>- เดินดูตามกลุ่มต่าง ๆ</p> <p>- แจกบัตรงานที่ 1, 2, 3</p> <p>- เขียนข้อสรุปของตัวเองตัวแทนของกลุ่มลงบนกระดานดำ</p>	<p>จัดการอภิปรายกลุ่ม</p> <p>- ปฏิบัติในชั้น</p> <p>อ.ท.ค. คือ</p> <p>1. นับ 1-5 เพื่อแยกเข้ากลุ่ม</p> <p>2. อภิปราย</p> <p>3. แสดงความคิดเห็น</p> <p>4. สรุป</p> <p>5. รายงานข้อสรุปหน้าชั้น</p>	<p>จัดการอภิปรายกลุ่ม</p> <p>- แยกเข้ากลุ่ม</p> <p>- ปฏิบัติงานเดียวกันกับชั้น อ.ท.ค.</p>	<p>- คิดว่า</p> <p>1. ทุกคนรักหวัง-แทนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์</p> <p>2. ทุกคนประกอบสัมมาชีพ</p> <p>3. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>4. มีความเสียสละ</p> <p>5. มีความสามัคคี</p> <p>รักใคร่กลมเกลียว</p> <p>6. ปฏิบัติตามกฎ-หมาย ระเบียบ ประเพณี</p> <p>7. ไม่ประมาทเตรียมพร้อมป้องกันไว้ตลอดเวลา</p> <p>8. แล้วยุบยั้งไว้ก็จะรอดพ้นจากภัยทั้งปวง</p>

ชื่อ.....

ชั้น ป.5.....

แบบฝึกหัด

1. ให้นักเรียนเล่าเรื่อง "ศึกกลาง" มาตามที่จำได้

2. จงใช้คำต่อไปนี้ แต่งประโยค

แข่งขัน.....

เสียดาย.....

ปันส่วน.....

3. จงถอดคำประพันธ์ต่อไปนี้ออกเป็นร้อยแก้วอย่างง่าย ๆ ให้ได้ความดี

เจ้าเมืองม้วยมรณ ลงไปเสียก่อน มีทัพสาคร ข้ามมาราวี

แต่คุณหญิงจัน ไม่พริ่นไพร นางมุกกคินี อยู่ด้วยช่วยกัน

4. ทำอย่างไรโรงเรียนของเราจึงจะสะอาดเรียบร้อย บอกมาเป็นข้อ ๆ

บัตรงานที่ 1

กลุ่มที่.....

เรื่อง ศักดิ์กลาง

วันที่.....เดือน..... 2521

ปัญหา

ข้อ 1 ทำไมพม่าจึงตีเมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่งได้ ?

ข้อ 2 เพราะเหตุใดพม่าจึงตีเมืองถลางไม่ได้ ?

เวลา 10 นาที

ข้อ 3 จงบอกถึงสาเหตุที่พม่าถอยทัพกลับไป ?

ข้อสรุป

สมาชิก 1.....

2.....

3.....

4.....

5.....(ประธาน)

6.....(เลขานุการ)

บัตรงานที่ 2

เรื่อง ศักดิ์กลาง

กลุ่มที่.....

วันที่.....เดือน.....2521

ปัญหา

ข้อ 1 คุณหญิงจันและนางมุกเป็นใคร ? ถ้าไม่มีคนทั้งสอง เมืองถลางจะเป็นอย่างไร

ข้อ 2 พม่าเป็นใคร ถ้าพม่าเข้ายึดเมืองถลางได้แล้วจะเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง ราษฎรชาวถลางจะเป็นอย่างไร

ข้อสรุป

สมาชิก 1. _____ 2. _____

3. _____ 4. _____

5. _____(ประธาน) 6. _____(เลขานุการ)

บัตรงานที่ 3

กลุ่มที่.....

เรื่อง ศักดิ์กลาง

วันที่.....เดือน.....2521

- ปัญหา
- ข้อ 1. ทำอย่างไรเมื่อต๊ะกั่วทุ่ง ต๊ะกั่วป่า จึงจะไม่เสียที่แก่พม่า
 - ข้อ 2. ทำอย่างไรหมู่บ้านเราจึงจะรอดพ้นจากการแทรกแซงจากฝ่ายตรงข้าม
 - ข้อ 3. ถ้าโจรจะมาปล้นหมู่บ้านเรา พวกเราจะทำอย่างไร

ข้อสรุป _____

- สมาชิก
1.
 2.
 3.
 4.
 5. (ประธาน)
 6. (เลขานุการ)

คำถามท้ายบทที่ 10

1. จงแสดงขั้นตอนการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยแบบอรรถวิถึในกระบวนวิธีสืบสวน-
สอบสวน
2. จงแสดงการตั้งคำถามแบบสืบสวน-สอบสวน ในการสอนวิชาภาษาไทย